

Napló

Apare 2 ori pe lună.

Inscris in Registrul Publicațiilor periodice
la Tribunalul Hunedoara sub No. 3-1938.

Director-proprietar și redactor răspunzabil:
ALEXANDRU MOLNÁR
Fetelos szerkesztő és kiadó:
MOLNÁR SÁNDOR
Petroșeni, Str. Reg. Mihai I. No. 20

XIX. évfolyam 18. szám.

Petroșeni, 1942. szeptember 30.

A hallgató költő

Kevesen tudják, hogy a dédági park közelében, Simerian el Erdély egyik halkszavu, mely gondolkozásu költője: Serestély Béla, akinek utolsó verseskönyve, „Zeniten” címmel jelent meg.

Serestély az Erdélyi Irodalmi Társaság tagja, eddigi munkásságával kiérdemelte a költői nevet és kicsiny népünk gazdag irodalmában jelentős helyet foglal a szép gondolatok utóirói között.

Igazi magányosságban éli költőnk életét és sohasem is tartozott a törtétek, könyöklők táborába. Vidéken él, amely minden tehetségnél nagy hátrányt jelent. Mert nem mindig igaz az, hogy a tehetséget nem lehet véka alá rejtieni. Ha oda nem is, de az érdeklenség háta mögé igen. Közönyösek pedig sokszor tudunk lenni. És nyilván tudunk tartani minden banzsi színesznői szemet, kecses mozi-primadonnák lábait, Willy Frits kacagásait, vagy Greta Garbó nyavalygásait, de a magunk értékéről, szellemi munkásainkról, ha az nem jelentkezik önként, felelejtjük.

Mert nagy baj, hogy irodalmi szempontból nincsen egységes olvasóközönségünk, amely hivatalos bírálat nélkül is tudna értékelni egy író, költő vagy művész.

Ha pl. X. Y. felkért bíráló azt mondja, hogy ez vagy az, elismerése méltó, meglehet venni könyvét, írása megmérettet és könnyűen találatot, akkor tudni a könyvvásárló és megízeltet az irodalmi mű.

Katonáink aranybetrűkket írják be nevüket az új világtörténelem könyvébe hőses magatartásukkal. Tegyük meg mi is idehaza kötelességünket velük szemben és adakozzunk mindig, mikor így kívánja tőlünk a közösségi érdek.

Emlékezzünk csak vissza Barbusse „Tűz” című könyvére, amelyik emberi életet, humánumot és komoly figyelemzetést tartalmaznak a megkerült világ felé és alig ismeri az olvasóközönség, ellenben Remark „Nyugaton a helyzet változatlan” c. könyve, mert hivatalos sajtót kapott, milliós példányban forogtak közökben és minden olvasója arra esküdött, hogy a világ legérdekesebb könyvét olvasta el és ha ma megkérdézzük ugyanazokat a könyv felől, egészen biztosan letagadják előbbi álláspontjukat, mert a hivatalos hang ma nem vallja ugyanazt a nézetet.

És ha ez nagy népek írójával így történik, akkor hogyan vesznek el mi, önmagunk előtt.

Ha pedig a hivatalos és felsőbb-ségi fórumunk között vannak olyanok is, akik messze állnak tőlünk lélekben, minthogy vannak ilyenek is, akkor aztán megdöglöhet a szegény szellemiségünk, ha nem vagy egészen közel a hivatalos lábasnyalogatáshoz, vagy pedig ama bizonyos cseresznyés táj mellett, amelyből néha mégis csak jó enni az urakkal.

Mi mindig nagyrabecsültük bírálóink, magyar bírálóink, munkáját, de nem értjük, hogy miért kell a mi szellemi életünknek olyan emberek írsáival megméltelyezni, akik ehhez vagy nem értenek, vagy csak elfogultan és

bizonyos szempontok figyelembevételével szólnak hozzá? Ezek a szempontok pedig nem a mi érdekeinket szolgálják.

Sajnos, bírálóink közül csak Vita Zsigmondot állíthatjuk oda, mint aki komoly felkészítéssel, tudással és hozzáértéssel írja véleményét a megjelent szellemi művekről. Ezzel nem azt mondjuk, hogy nincsenek mások is, akik értenek ehhez a nagyfontosságú munkához. Vannak, csak nem jelentkeznek. Vagy még nem. Mert a magyar olvasóközönség nagyon is szívesen olvasná Debreczeni István, Kacsó Sándor, Gábor Anasztáz, Szemlér Ferenc, Dr. Horváth Jenő, Dr. Puhallás Sándor és I. Kubán Endre vagy Serestély Béla bírálatát a megjelent mindenféle szellemi értékeinkről, mivel elismeri, hogy komoly és pártatlan lélekkel szólnak hozzá minden megjelent könyvhöz. Azt nem agyonverik, nem lekecsinyelik, nem is magasztalják fel ha értenek alul marad, csak megadja neki azt a társadalmi tiszteletet, vagy bírlják, amint azt megérdemi.

Igaz, kevés a magyar szellemi termék.

De miért nem vezetik be bírálóink a lapokban megjelent egyes munkák, versek, novellák stb. heti bírálatát is?

Nyílt levél Molnár Sándorhoz

Kedves Barátom!

Amikor a nyár folyamán simerian magányomban felkerestél és több mint tíz esztendő múltán újból örvendhetünk egymásnak, te a föld megsokzott pajtási nyíltságákkal és természetességgel azt mondtad nekem: már fogalmazd agyadban a hozzám írandó cikket, melyben felszólítani szándékozol, hogy több, mint másfél évtizedes hallgatásom csendjét törjem meg és porondralépve, szóljalak meg újra. „Mert az még sem járja, hogy te, aki valaha költői tornákon küzdöttél és arattál babérokat, mári-holnapra, csak úgy eléműlj és élejtél se adj magadról, különösen most, amikor annyira megrikult a magyar lantosok és ígricsek amugysem tulgazdag rendje.” Talán nem így mondtad szóról-szóra, de ez volt az értelme meg baráti és pajtási szeretettel korholó szavainak, melyeknek szíremhángja elé talán nem is annyira felém irányult, mint inkább azok felé, akik valaha, — érdemtelenséig vagy megérdemelten-e, — (nem az én hivatalos előfenti)

megbántottak és akikről úgy hitted, hogy az őt igaztalan és személyesülős kritikájuk után sebet költői lelkelem és emiatt keserűségemben dobtam félre a lantot.

Lapod, a »Napló« i. évi július 31-iki 14. számában aztán már megjelent ama cikked, amely engem íme! szólásra indít. Bár tudom, nem ezt a cikket szántad lélekébresztőnek, t. i. »Bírálat a bírálóiról« fő cím és »Jegyzetek egy magyar könyvvel kapcsolatban« alcím alatt leközölt cikkedben, amelyet írt, Kubán Endre »Szörfűlősi barát« című könyvének, a »Déli Hírlap«-ban megjelent bírálatáról írtál, cselekvységemről is megemlékeztél, mint aki annak idején az elfogult bírálók egyike mérges tollával szívszervet és aki ez orvódás következtében hallgatott el. Cikked em kitétele szóról-szóra így hangzik: »A szomszédos Simerian lakó Serestély Béla egyik utolsó kötetét úgy lehuza Berde Mária, hogy Serestély azóta sem akar több verset írni«.

Azután a »Napló« i. évi szept. 11-iki 17. számában »Serestély Bélahoz« című gyönyörű versed, mely érdemelen messze túl az aposz-

rofál, már egyenes felhívás arra, hogy a régen pihenő lantot újra elővegrem és megszólaltassam.

Hallgatásom kőtűsét időközben már le is vettem; amikor a »Déli Hírlap« »Íróink feladata« c. ánkéijához hozzácsótló, »En is föl-e-melem az elhajított követ« c. cikkemet megírtam. Ez a cikkem volt az első írásom, amelylyel kb. 16 esztendőes hallgatásom csöndjét megörömet. Közben egy novellát írtam és így jöddrendben ez volna a harmadik írásom, ami újabb tollam alól kikerült. Megvan tehát az elgötéltet Sándor Barátom. Szólásra bírlt a kárál s íme: megcsótlaltam. Nyilvánosan. Mert, hogy nem dobam el a lantot, csak épen magamnak dalogaltam azon; mutatja »Déli Hírlap« irodalmi pályázatán — látszólagos hallgatásom ideje alatt írt kölleményemmel — elért szerény sikerem.

Most azt várod ugye Sándor, hogy elmondjam, miért is hallgatam voltaképpen olyan hosszú ideig?

Hogy Berde Mária handabandázó és igen szerénytelen formévényé állította volna meg

A különböző helyeken megjelent kisebb írásművek, amelyek szintén a mi értéink, elkallódás előtt odakerülne a bíráló tolla alá és nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy emelne ez irányban szellemi értékeinket.

Mindent okkal és móddal csinálnak azonban.

A főmédvények, amelyet bírálótnak néven meg egyesek, csak elvesszik az író kedvét. Ez legtöbbször féltékenységből születik meg és nem pártatlanságból.

Ilyen zagvaság járult hozzá részben Serestély Béla több mint 17 évi hallgatásához is.

Hiába indokolja költőársunk ennek az ellenkezőjét, a valóság mégis csak az, hogy annakidején Berde Mária tanárú egy nagyon méltatlan cikket írt „Zeniten” című kötetének megjelenése alkalmából és ez olyan gyalázatos hangnemből volt írva, amely méltán elvehette Serestély Béla kedvét, holott tisztában kellett volna legyen azzal, hogy a bíráló szava nem mindig szent és egy kicsit benne van a szívén kívül az epéje is. Ha nem volna így, nem is írta cikket vagy bírálóat.

Ha pedig a támadás méltatlanul egy olyan finom gondolkodású költőt ér, mint Serestély, akkor nem lehet csodálkozni, ha sebzett szívvel visszavonul és költői büszkeségében azt a sebet nem mutatgatja, hanem takargatja s inkább az idegkimerültség hátamögé buvik és ott gyógyítja sebeit. Késő utódja Ossianának, nem csoda, ha a ráment durvaságok alatt megtorpant.

És állapítsuk meg, hogy Serestély Béla ezt a gorombaságot nem érdemelte meg.

Tessék irodalmi törvényszék elé állítani, hozzáférő emberekkel előlvasatni a „Zeniten” című kötet verseit és tessék átnevezni költői munkásságát s akkor meglehet állapítani, hogy

Keresztény lélek vagy? Ha igen, akkor ne hangold magadban a gyűlöletnek jelszavát, hanem vajd Krisztussal egyetemben, hogy szeretni kell embertársainkat. Ez az igazi keresztény lélek hivatása.

Berde nagysága támadása igaztalan és otromba volt.

Mély és szoltáros hangon megírt versek a Serestély Béla versei és igaz költő lelkéből fakadó gyöngyszemek. Kinek fáj az, hogy egy költő jó verset ír? És miért?

Kölcsy mindig sajnálta, hogy méltatlanul bántotta meg Berzenyit és Kiss János elnémitása örökre fáj Kacinczynak is. De Kölcsyben volt becsült ezt a hibát elismerni és az Akadémia ülésén a Berzenyiről tartott emléksbeszédben elégtételt adott a nagy költőnek.

Hol van ma annyi becsült egy rosszakaratu bírálóban, mint volt annakidején Kölcsyben?

Bocsánatot kérek, de ma nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy azért, mert valakinek nem tetszik személyileg valaki, vagy mert kiemelkedik messze fölötté egy lelki és faji testvérünk, hogy ezért megengedjük, hogy elnémita a rosszakaratu.

És nekünk nem hallgató költők kellene, hanem ingehirdetők, dalnokok, akik szívünk, lelkünk szépségét örökítsék meg. Ebből sohasem lesz semmiféle összetévesztés, mert ez örök, mint az élet.

De az is mindegy, hogy miért hallgatótt eddig Serestély Béla.

Legyen ennek oka a Berde-féle gyalázatos főmédvény vagy egyéb, de igaz az, hogy én azért kerestem fel Serestély Bét, hogy megoszolattassam. Mert egy ilyen aranyaszavakkal telik lelket nem hagyhattam némán továbbra is.

A mi gyertyánk ó, lelkivilágunk, a kinek köszönettel tartozunk.

És ezt a köszönetet és elismerést igyekezzünk megadni neki, amíg él.

Vessünk véget annak, hogy csak a halottnak adunk inkább tisztességet és az élőt lebukozzuk.

Únnepelik a vezérigazgatókat, a fűszerüzlet tulajdonosát, a nagybácsit, akitől a vagyonot remélik a rokonok, a vállalat vezetőjét, akitől előléptetést várnak az alantasak s a költőt? Mikor meghalt.

Serestély Béla még él, hála az égnek és ne szerezzünk magunknak lelkibántatot azzal, hogy halála után óbegatunk érte. Szeressük őt, mert költő. Mert a miénk és nekünk szórta eddig lelki kincseinek virágát. Milyen jól tudta önmagáról, mikor így írja a „Mesias” csak egyszer született” c. versében:

„Mert egyszer élt és megfeszítettelt,
Holott ő volt a Szeretet és a Béke,
hogy személték halogját letépte,
borus letétek áldott menedéke,
a Mesias, csak egyszer született!”

Költő, énekelj és hallasd szavaidat!

Molnár Sándor

Olvassóink figyelmébe! Tisztelettel felkérjük ilyen tisztelt és nagybecsűt előfizetőinket, hogy a lapért járó előfizetési összeget sziveskedjenek megfizetni. Azon előfizetőink, akik nem a Zsitvolygyében laknak, postautalványon küldjék be hozzánk az összeget. A kik már eleget tettek előfizetési kötelezettségüknek, fogadják ezután is a leghehább köszönetünket. Tisztelettel:

A „Napló” kiadóhivatala, Petroşeni.

kézem a lantpengésben?

Ó nem! kedves és jószándékú Sándor Barátom! Ezt az utalagos elégtételt ennek a hőlynek, 17 esztendő múltán, nem vagyok hajlandó megadni. Az „Ellenzék”-ben annak idején leközölt „Apologia” című cikkemben a mellő választ megadom neki akkor és salváni aninam meam ... Az író, szépséznök s más csírfekőgők, mint Helai Jend ezt a bransot oly találon nevezi, tettenis Irig népés s az akkori kolozsvári bentelések egyenmelylével. Lásd Tompa László etc. együttesen megfogalmazott kritikát „Jusztimordija” nem tagadom, talán szivesürrt egy pillanatra ... De olyan volt ez és az adott tartott, körülbelül, mint mikor a szél az embernek egy porszemét sodor a szemébe. Pillanatil könnyezik, aztán öklével kitört a piszkot — és a baleset elmult. El is telejt az ember, hogy volt. És mindössze csak addig tartott, míg „Apologiám”-ban jól a körmére koppintottam a helvenkedő tanárőnek.

Sokkal jobban fáj az, hogy egyik legjobb barátom és költőársom, aki pedig érzelmileg és geográfiallag is igen közel állott akkor hozzám, sletteit igazad adol neki és rosszaján írásának, annak dacára, hogy annak idején miatta tollhegyre mentem Walter Gyulával, aki barátom volt pedig. Sőt a már akkor nagyra-
dótt Reményik Sándorral is szembeszálltam

miatta, kockára téve vele való jóbarátságomat is. Pedig hidd el Sándor nem érdemelte meg, mert bizony-bizony mindkettő igazat írt róla akkor. De ismered a közhellyé vált mesét „Jótét helyébe ...”

Nem Sándor, nem Berde Mária fullánkja marra véresre lelketem. És lantomat nem a kolozsvári dzsungelben vágott bunkója törte össze.

Dicsővének tűnnék, ha list most felsorolnám mindazt a dicsőró és elismerő bírálóit, melyek költői önbizalmamat, ama hógly fanfary kiborbanása ellen nemcsak visszaadták, de meg is hatványozták. Neked, ha el jössz, alkalomádian megmutalom azokat.

Nem kisebb emberek, mint néhai Kuncz Aladár, Krisztof György dr., Rass Károly, Indig Ottó, Jánosy Béla dr., Farkas Gyula dr. a berlini „Collegium Hungaricum” magyar lektora. Aszalas Miklós dr. a pécsi egyetem tanára, Dr. P. Stanislav czenstohovai lengyel tanár és író, aki verseltet lefordításához kérte engedélyemet, Bodor Aladár dr. a budapesti „Magyarország” c. lap szerkesztője s Valeriu Dora Orátie-százvárosi tanár és író, aki a „Solla Dreptăţii”-ben egész fárcalcimtel írt rólam „Poetul Serestély Béla” cím alatt „Salamó”-ból egész részleteket romára lefordítva és még sokan írt fel nem sorolt hivatottak, akik a komoly bírálóit akadémiuk hangján és

a hozzáírás tárgyilagossá léteivel jelölték ki helyemet a magyar írói közösségben.

Egészen más, fizikai és pszichikai okok voltak elnémulásomnak.

Olyasvalami volt ez nálam tudod, mint amikor a tűzhányó (Issten Öríz, nem magamat értem ez alatt, csak a hasonlat kedvéért) egyszerre elakad. Elhallgat. Évszög kihátnak látszik, csak belül forrong s aztán újra kitör. Esetleg kiáltszik örökre.

Vagy mikor a gyümölcsös bő évek termése után egy ideig meddő marad. Pihen. Új erői gyűjt új termésre. Aztán újból kivirágzik s újra ontja áldását.

Vagy mikor a máskor bővíző folyó nagy forróság után kiszikkad. Aztán jődél, amikor megárad s elönti a veseleket.

Valami ehhez hasonló volt az és esetem is.

Fizikai ok: súlyos idegkimerültség. Szellemi és testi erőim éppen tulozottan nagyarányu szellemi megerőltetés következtében, (hivatali 12-12 órai munkát, túlórázással, közben éjjeli 12 óráig állandó irodalmi működés, műlobben verseket, cikkeket s egy operett írtetőjait írtam, mely még előadásra vár, s közben román költőkölő: Eminescu, Lucian Blaga, Emil Isac, M. Codreanu stp. fordítottam) olyan nagyokul verszengésséget kaptam, hogy orvosi rendeleire beszünetnem kellett minden szelle-

Életünk, sorsunk, napjaink ...

... Lapunk elmúlt számában I. Kubán Endre tollából cikket közöltünk nagy írónkról: Móricz Zsigmondról. A cikket alázatos fejhajtással hódolatlanként, hogy ezzel, is adozzunk a nagy szellemi óriás előtt, mint aki a legnagyobbak közül való volt, amíg élt. Mire a lap megjelent, Móricz Zsigmond meghalt. Eltávozása életünkéből a legfájdalmasabb. Népünk egy szent emberével lett kevesebb. Emlékezzünk Testvéreim! A nagy Utmutató, Nevelő és harcos Lélek hagyott itt bennünket. Imádkozzunk és sirassuk őt mindig, amíg élünk ...

... Kubán Endre, I. Kubán Endre édes apja szeptember 8-án töltötte be életének 65-ik évét. Mondanunk sem kell, hogy ez a jubileum minden magyarnak az öröme és szívével lélekkel kíván legjobbakat idős Kubán Endrénél, a harcos tollforgatójának, a mi szívünk édes testvérének, az apának és gondolkodójának. A két Kubán, vagy mondhatnánk a késői két Bolyainak is, ha arra a másik két csodálatos magyarra akarunk emlékezni, hála az életnek együttesen örvend egymásnak. Az apa és a fia. Az egyik, aki háta-mögött hagyott már egy megharcolt életet, titkaink, álmaink és lelkünki kitergetőjét s a másik, az Ifjú Kubán, akit most kezdenek szívükbe és lelkükbe zární mindazok, akik nagyra érté-

kelnék minden magyar szellemi utórót és így a két Kubánt is ...

... Uj szentmisés róm. katolikus pap. Müller Jenőnek, a helybeli villanytelep volt és jelenleg a Vingai villanyüzem igazgatójának fia, Ifjú Müller Jenőt, ez év szeptember 13-án szentelték pappá a banát fővárosában. Első szent miséjét a fiatal pap szeptember 27-én tartotta Vingán, szülőfalujában, az ottani római katolikus templomban. Az életben való elindulás alkalmából szeretettel üdvözljük ifj. Müller Jenőt és kívánjuk, hogy a Krisztusi eszmék szépségei sugározzák be útjait és az abban levő szépségek vezéreljék a szebb élet felé ...

Az író naplója

Írja: Molnár Sándor

Ebben a gyönyörűségei őszi napokban, a gyönyörűségei földi hónapban, a csodás vidék fényes erejében barangoltam. Ünnepek számomra, szent és magabizalom, amely így hoz össze Istennel és mindazzal, ami felettünk van. Nagy és utólréteget. Zugó patakok, ismeretlen vidékekről, semmi sem tördelne rohannak utjukon, nem kérdező senki; hová? merre? felkendezve, muzsikával, biztos céljal, rendeltetéssel, nem földi törvények szerint. Akivel voltam, egy remek gondolkodó, több mint barát, párosult gondolat a könyvtárra való könyvet olvasott össze, életről, életből és társadalmi formákról, de önmagát, szent lelkét, most találta meg. Liszka János a neve, megöröszd, hogy maradjon belőle az utókorunk, mert életrendszere, bölcsessége, maradóan. Vale bámuljuk a kis patakok. Szemünk előtt bugyog a forrás és hagy itt bennünket. Egy vékony kis ér, amely nem az Amazon, vagy a Volga hőmpolygóját hullámolt juttatta eszünkbe. Csak egy gyengeséget, egy gyermeket, aki rohan, semmi sem tördelne, anyjához, a tengerhez. Hogy aztán miután megcsókolta szerető anyját ülő felkeríngien a magas légkörbe és mészél hulljon le. És menjen ülő anyjához. Mésziről mennek ezek a kis patakok, a népek országából, sok mindent látnak, sok mindent éreznek és ha sós és keserű a tengernek vize, akkor a népek országából hozott keserűsüggől van az. Az enyéből, tiedből és az övéből. Az ember életéből. Az isten legszebb teremtményének életéből, akitől, mint isten földi koronájától, fél a legkisebb bogár is és a legtevékenyebb állat is. Mindenki szalad tőlünk, minden élő lény utál minket s csak mi tartjuk nagyra magunkat, büszkeségünk csinálmány a rosszat, bűnös vagyunk a lélek leigázásában és minden olyan löngyedszünkben, amely embertelenségeinket domborítja ki. Ez az emberiség igaz arcképe. Nem kivétel külön, külön senki. Legrosszakban sem lehet nevezni egyetlen sem. Ebből az elnevezésből csokort köthetünk.

Ezért menekül a lélek önmagához. A csendhez, amelyet csak az erők nyújthatnak a szél, a nap sugar, a levegő s a fák. Mind-egy, hogy tavasz, nyár, vagy muló ősz borítja a világot, a természet mindig egyformán az, aminek képzeli a lélek: Istenség. Igaz, akadnak benne emberi gyarlóságok, mikor álzen-

teskedéssel gondolkodik az ember, mert megcsufolják olyan dolgok, amelyek ellenkeznek az Istenség fogalmával és az ember, ott sem lehet Ember.

Havasli pásztoremberrel beszélgettünk. Egyszerűségében csak a környezete mutatja magát jobban. Néhány méterre tőlünk gyönyörű sasok repkedtek, szinte örövendünk, hogy a közkészlők és hegyek királyainak halljuk szárnycsapását. Eleinte unalmas volt a pásztor, mert mit is gondolhat az egyszerű ember? Így vélekedik a lélek, amelyik a hegyekbe menekül, mint Mózes, mikor a pusztaságban élt, mert nagy dolgot akar cselekedni. Az utóbbi szünyében és lelkijében él, de Mózesnek szabad volt sok minden, amit ma nem terít meg számunkra a sors. Ez a pásztorember kéredezélen beszélt. Napjáról, múltjáról, életéről s talán a mi életünkről is. Néhány szó mondott csak, de az döbbenetes volt. Kezdünk egymásra nézni és gondolkodni. Ő, ezt észrevette és Krisztust idézte, majd az isten fogalma kergetőzött benne. Bátorlattan lett, mert amit ő mondott, az több volt mint egyszerű lélek szava, és a napkeleti pásztorok bölcsessége rejlett, keresetlen szavai mögött. Még kérdeznem sem mertük. Anyi mindent igazolt eljett szavával, hogy furcsa dolgot rajzolódtak fel előttünk. Aztán étellel kínáltuk meg. Újból beszélt mélyen és tragikusan. Értettük mit akar. Őszinte emberi gondolatot dobott fel-szire, szavakban, kifejezésekben olyan értelmes, hogy inkább bölcsnek, mint fejnek és tőről élő pásztorunk hittük. Ime, újságot is alig olvashat, társaságba nem jár, politikuskol, vezetőkké, vagy katonai nagyságokkal nem vitalakoz és mégis, olyan megfigyeléssel vannak, amelyek értékesebbek és helytállóbbak, mint a „civilizált” emberé. Ezen gondolkodtunk mindazoknak. „Gyere innen”, mondtam a szelid emberek szavával barátomnak, hagyjuk itt ezt az embert. Hadd maradjon meg az utókorunk legalább egy kulturált, civilizáltó értelem egyszerű embere. Eljöveteünk után a pásztor mélyen utánunk nézett. Úgy gondoltuk, hogy nem lehet valami jó véleménye rólunk, ha nem adunk neki igazat s inkább megdöbbenünk a szavára.

HIREK

— A városi közönség kérése

Dr. Pop Cornel polgármester urhoz. A polgárság tisztelettel kéri, hogy sziveskedjen kibérenni a helybeli állomásfőnökségénél, hogy a vasuti átjáró hidat éjszaka-ra világítsák ki, mivel azon a járás veszedelmes és kellemetlen. A hidon ugyanis egyetlen lámpa sem ég és az elromlott paládészekkőn könnyen kielhethet a nyakát a közönség. A panasz azzal a kéréssel továbbítja a polgármester urhoz, hogy teljes egészében jogos és helyesnek tartjuk mi is a vasuti átjáró-hid éjszakai megvilágítását.

— **Eljegyzés.** Pap Béla és Wagner Adél jegyesek. Gratulálunk!

— **Használt, de jó** állapotban levő épület, cca 5-6 köbméter azonnal eladó. Értekezni lehet a kiadóban.

— **Eladó** egy jókarban lévő fürdőház, hozzávaló meglehetősen kényelmes. Cím a kiadóban.

Dr. Schreiner Andrei, orvos, rendelője Petroşeniben, Str. A. Pan 98 szám alatt. Rendel naponta, délután 3-6-ig.

— **Használt Patefon-lemezeket** megvételre keresek. Cím: Alexandru Burlac Iscri, vagy a Napló kiadóhivatalában.

Gyűjtünk téli ruhát katonáinknak!

mi tevékenységet a hivatali teendőkhöz kívüli, amelyek éppen eléggé igénybevettek.

Anyira legyöngyültem és lesavanyodtam, hogy orvosom kategórikusan kijelentette, ha nem hagyok fel földre a kimerítő szellemi munkával, nem garantál egészségesem. Nekem pedig feleségesen kívüli egy — akkor ötsz-tendő — kislányom volt, (sok költeményem megírtam) akiknek tartozom egészség-gemmel és életemmel.

Közben Buceurestbe áthelyeztetvén, új viszonyok, új emberek közé, új környezetbe kerültem; az akklimatizálódás ideje nem volt alkalmas rá, mi munkásság kifejtésére. Még előbb, 1926-ban ugyancsak egészségi okokból, lemondam a dohányzástól, ami maga egy csapás megállítható rá munkásságomat, mert nikotin nélkül a szó szoros értelmében, egyetlen sor sem tudtam leírni.

Ezek voltak tehát elnémulásom valódi okai és nem Berde Mária rosszmagát, tendenciózus kirohanása. Hallgatásom jege le megtört. A jótékony véletlen kalán talán, hogy irodalmi kincseldőmben éppen most fedeztem föl Emil Isac, Victor Eftimiu és Adrian Manu román költők eg-egy lefordításra régien felre-tett gyönyörű versét. Most azoknak magyarra való átlátásához fogok. Nagszerű ámenet lesz az önálló alkotás utjára.

Tehát a leányzó nem halt meg, csak aludt.

De már felkelt. Megindult. És jár ...

Serestély Béla

D-sale D-lul
Tek.

urnak — urnónek

Sir.

Halló Zsilvölgyiek!

Deva n, a legkellemesebb találkozó hely a CRUCEA ALBA (Féhr Kereszt) étterem, bodega és szálloda. Tulajdonos: Marcu Petru. Uj szellem, uj vezetés. Udvariasság és kitűnő konyha, legjobb kiszolgálás. Vezető: Menyhart Béla, a zsilvölgyi közönség előtt is jól ismert kitűnő szakember, a Petroseni farsulat Tiszlakészínójának volt vezetője.

— Egyetlen polgári szórakozó hely az Iparosklub Petroseniben, ahol a legjobb italok, kitűnő házi konyha, sültkülönlegességek állandóan kaphatók.

A legfinomabb nyevdi borok. Húsz napokon frissen készült zónapörkölt. Vasárnap d. e. házi tepenős pogácsa és borsos tokány. Minden alkalommal frissen hozott kitűnő sör.

Tisztelesség és előzékeny kiszolgálásról JÉGER FERENCZ vendégfőrs gondoskodik. — Baráti összejövetelekre alkalmas külön helyiség.

Legfinomabb tea- és cukrász-sütemények
WELTHERNÉL.

— LEGSZEBB felvételek, művész irodolgozású képek a Petroseni **Liszka** fényképész műtermében készülnek. A műtermet önállóan vezeti.

— **Dr. Moga fogászati rendelője**, Petroseni, Janzatelep. Rendel naponta d. e. 8-12-ig és délután 2-7 óráig.

A Napló előfizetési árai:

Egy hónapra 25 Lei.
Egy negyed évre 70 Lei.
Fél évre 130 Lei.
Egy évre 250 Lei.
Intézményeknek, hivataloknak, vállalatoknak, egyesületeknek és kluboknak 1000 Lei.
Külföldre egy évre 500 Lei.
A NAPLO szerkesztősége és kiadóhivatala, Petroseni, Strada Regele Mihai I. 20 szám.

— **Perl Herman ur i és n ő i fehérnemű varrodája** Petroseniben újból megnyitott. Rendeléseket felvessz felelősség mellett és a legszebb kivitelben készít Str. Regele Ferdinánd 45. a régi helyiségben.

— **A legjobb és legkülönlegesebb világmarkájú rádiók, alkatrészek, lámpák és egyéb műszaki cikkek**, Petroseniben, **Turcu Petru**-nál kaphatók.

Cukrászati különlegességek DEMETERNÉL.

Legszebb és legmodernebb butorok, háló és uriszobák, kényelmes székek, legjobb divatu sport gyermekkoscsik
az Aradi Butorraktárban, Petroseni.

Rendeljen Hangya-borokat, likőröket

Aiud és nemrég kibővített aradi borpincéink az előző évek kitűnő bortermeléseiből rendkívüli készletekkel és nagy választékkal rendelkeznek. Pincéink készletei nem befolyásolta a múlt évi rossz termés. Nemcsak kellemes ízű **asztali borokkal** rendelkezünk, hanem kitűnő **műremsenti falborokkal is**. Szóvetséglünk évtizedek óta fennálló **Rum és Likör-gyára** minden igényt kielégít. — Ajánljuk előbrendű **Consun és Krémlikőreinket, Consun és Tearumjainkat**, továbbá **Konyak** készítményeinket. Ahol a közönségben nincs szívetkezet, ott magánosoknak is a legnagyobb készséggel rendelkezésre állunk, úgy kis, mint nagy tételben. Adjon fel próbarendelést. Árjegyzéket készséggel küldünk. Nagyobb vétel esetén keresse fel pincéinket. **RENDELÉSEK.**

„Federala Furnica“ Aiud, jud. Alba, vagy Magazin de Tranzit Furnica Arad, Str. M. Mureşan 7—9.

Valódi csontszinü koronákat

és hidakat, platinaszinü lémfogakat, valamint törhetetlen kaucsuk fogsorokat, készít a legjobb módszer szerint

Laskay Károly

államilag vizsgázott FOGTEKNIKUS
PETROŞENI

Harisnyaszemfelszedést,

géppel, felelősség mellett vállalunk: POKORNYI HILDEGARD, női kalapszalonya, Petroseni.

„JIANUL“

a zsilvölgyének legjobb sör, sör és mindenféle szeszesitalok nagy raktára

Állandóan kaphatók a legkitűnőbb és legfinomabb borok, likörök, különböző italok a legolcsóbb napiárban. Sörben is csak vezető gyárak termékeit szállítja. Bragadiuru sör a közönség kedvenc itala.

Tegyen egy próbarendelést.

Cime: PETROŞENI, STR. REGELE MIHAI, (Malea).

UZINA ELECTRICA S.P.A.

PETROŞENI — Anyagraktára:

tart mindennemű magas és alacsony feszültségű szerelési anyagokat. — Csillárok, izzólámpák és főzőkészülékek a legutányosabb áron.

Elvállal mindennemű szerelési munkákat a felelősség mellett

SADOVEANU ŞTEFAN

Rum, likör és cognagyára. Borpincészet, legfinomabb borok, kitűnő sör és egyéb szeszesitalok nagyraktára.

PETROŞENI, Str. V. Conta, volt Schäffer raktár.

Eladó ház Petroseniben, központban

3 szobás, előszobás, fürdőszobás, minden komforttal konyha, kamara és hozzáépített külön előszoba, fürdőszoba, nagy szoba, pincével, polgári lakóház,

AZONNAL

Értekezni e lap kiadóhivatalában